

[Elmquist.]

nemførelse i det praktiske liv, vil betyde en meget stor forøgelse af justitsministeriets og forskellige andre myndigheders arbejde. Det er et meget betydeligt administrationsapparat, der skal sættes i gang, og det vil være nødvendigt, ikke mindst fordi man ikke fra udvalgets side har kunnet pege på en praktisk løsning der, hvor vanskelighederne er allerstørst, nemlig på det område, hvor jeg også i min diskussion med embedsmændene i justitsministeriet i sin tid fremhævede, at der var vanskeligheder — som embedsmændene også var klar over var der —, nemlig på aktieselskabsområdet.

Efter lovforslaget skal nemlig alle aktieselskaber, hvis aktier lyder på ihænde-haveren, have justitsministerens tilladelse til selv den mindste erhvervelse af fast ejendom, og det vil betyde et uhyre besvær for aktieselskaberne og for ministeriet. Forholdet er jo i Danmark det, at alle børs-papirer er ihænde-haverpapirer, og det store, store flertal af aktieselskaber er selskaber, hvis aktier er ihænde-haverpapirer. Alle disse selskaber skal ved køb af selv den mindste parcel, ved erhvervelse af en arbejderbolig eller en oplagsplads eller ved køb af noget jord til en smule udvidelse hver gang gå til justitsministeriet og bede om dets tilladelse, og i alle disse tilfælde skal justitsministeriet derefter foretage en behandling af den i mangfoldige tilfælde ganske ligegyldige ejendoms erhvervelse, foretage en bearbejdelse deraf gennem de forskellige kontorer, igennem høring af forskellige myndigheder, alt det, som følger med og må følge med, når man samvittighedsfuldt skal løse opgaven. Jeg finder, det vil være en urimelig forøgelse af administrationen, urimelig i forhold til det udbytte, der i de aller, allerfleste tilfælde, vil kunne tænkes overhovedet at opnås derved.

Jeg mener derfor, at det, at vi har aktieselskabsordningen her i Danmark, med de fleste selskabers aktier noteret på ihænde-haver, i virkeligheden betyder en meget stor hindring for, at man kan få gennemført denne lovgivning, hvis man ikke på en eller anden måde kan give praktiske lovregler for aktieselskaber, som medfører, at man undgår alle disse vanskeligheder. Jeg undrer mig noget over, at udvalget ikke synes overhovedet at have forsøgt på dette. Udvalget behøvede jo ikke at gå længere end til Sverige, hvor der, efter hvad der er oplyst, ikke kræves tilladelse til at erhverve huse, grunde og oplagspladser, som findes at være nødvendige for selskabets

eller foreningens virksomhed. Jeg undrer mig over, at man i hvert fald ikke har taget denne begrænsning med for aktieselskaber-nes vedkommende, men blankt har sagt, at aktieselskaber, hvis aktier lyder på ihænde-haveren, ved selv det mindste jordkøb skal gå til ministeriet.

Jeg kunne pege på en række andre områder, hvor jeg mener der vil være store vanskeligheder forbundet med gennemførelse af en sådan lovgivning, selvom den må indrømmes at have fordele, men jeg mener, at det vil være naturligt at gøre det i det udvalg, der bliver nedsat. Jeg vil her nøjes med at pege på problemet med aktieselskaberne, som for mig er så afgørende; at det er en hindring, hvis man ikke kan finde en form, hvorved man undgår hele dette administrationsapparat.

Det er ikke første gang, jeg har sagt dette; det vil den højtærede justitsminister kunne få bekræftet ved at tale med departementschef Svendsen og justitsministeriets øvrige embedsmænd. Jeg har allerede, dengang jeg var minister, rejst spørgsmålet og sagt, at her var det afgørende at finde en modus, hvorved man indskrænker besværlighederne. Nu må vi jo imidlertid i landstingsudvalget se, om vi her kan finde de vises sten, og mit parti vil gerne være med til at bidrage dertil.

Man har i mit parti rejst det spørgsmål, om de sikkerhedsforanstaltninger, man tilsiger med dette lovforslag, ikke i nogen grad kunne træffes i forbindelse med den forræderilov, der forberedes, og man har bedt mig spørge den højtærede minister, om forslag til denne forræderilov ikke snart kan ventes fremsat her i rigsdagen, da det menes at være fuldt udarbejdet. Jeg skal ikke komme nærmere ind på, hvorvidt det er muligt eller ej, da jeg ikke selv har gennemtænkt sagen, men vil gerne lade spørgsmålet gå videre og navnlig spørge, om lovforslag snart kan ventes fremsat.

Mit partis standpunkt overfor det foreliggende lovforslag er altså dette, at vi indrømmer, at der foreligger et problem, et problem, som bør underkastes en velvillig og indgående drøftelse. Vi kan desværre ikke se, at vanskelighederne i retning af stort administrationsapparat, ulejlighed for borgerne m. m. er tilstrækkelig fjernet ved det foreliggende lovforslag. Vor stilling til en endelig løsning af sagen vil være afhængig af, om disse vanskeligheder i det store og hele kan overvindes, og om en så simplificeret ordning kan findes, at fordelene ved en sådan lovgivning i forhold